Ismerősnek tűnik. Hogyan ellenőrzöd?

Válasszatok két kártyát. Előbb mondjátok el a saját következő lépéseteket, utána olvassátok el a második oldal támpontjait.

01 / Hangüzenet

„Most csak te segíthetsz.”

Egy rokonod hangjára emlékeztető üzenet érkezik. Bajban van, gyors utalást kér, és azt írja: „Ne hívj, most nem lehet.”

Hogyan éred el őt az üzenettől függetlenül?

Beszéljétek át: az ismerős hang önmagában miért kevés az ellenőrzéshez?

02 / „Banki” hívás

„Biztonságba tesszük.”

A hívó azt mondja, a pénzed veszélyben van. Kéri, hogy telepíts egy alkalmazást, és ne szakítsd meg a hívást.

Miért és hogyan állítod meg a folyamatot?

Beszéljétek át: melyik hivatalos csatornát választanátok önállóan?

03 / Új profil

„Ez az új számom.”

Egy ismerős nevével és fotójával új profil ír. Egy sürgős vásárláshoz pénzt kér, és a chatben megad egy számlaszámot.

Mit ellenőrzöl, mielőtt fizetnél?

Beszéljétek át: a név és a profilkép mit bizonyít, és mit nem?

04 / Már megtörtént

„Nagyon szégyellem.”

Valaki elmondja: adatot adott meg, pénzt küldött, vagy engedett egy telepítést. Attól fél, hogy mérgesek lesztek rá.

Mi az első segítő mondatod és a következő lépésed?

Beszéljétek át külön a pénz, a fiókadat és a telepítés esetét.

A megállás és a független ellenőrzés tanulható. A csalók módszerei változnak; a kártyák nem fednek le minden helyzetet.

A jó következő lépést gyakoroljuk.

Cél: a résztvevő megállítsa a sürgetést, önálló csatornán ellenőrizzen, és késedelem nélkül tudjon segítséget kérni.

01 / Hangüzenet

Ne az üzenetben kapott elérhetőségen kérdezz vissza. Válassz korábban ismert másik csatornát. A hang és a videó is hamisítható; a személyazonosságot külön ellenőrizd.

02 / „Banki” hívás

Szakítsd meg a hívást. Ne telepíts a hívó kérésére, ne adj át kódot és ne utalj „biztonsági számlára”. A bankot saját magad által kiválasztott hivatalos csatornán keresd.

03 / Új profil

Egy név vagy profilkép könnyen másolható. A korábban elmentett számon vagy más, önállóan kiválasztott csatornán erősíttesd meg a kérést.

04 / Már megtörtént

„Jó, hogy szóltál. Most együtt intézzük.” Pénz vagy banki adat esetén a bankot azonnal keresd. Fiókadatnál a valódi szolgáltatónál kezdd a helyreállítást megbízható eszközről; cserélj jelszót, vond vissza az idegen munkameneteket, és kapcsold be a többtényezős védelmet, ahol elérhető.

Telepítés vagy távoli hozzáférés esetén

Válaszd le az érintett eszközt a hálózatról. Másik megbízható eszközről keresd a bankot/szolgáltatót és kérj szakértő segítséget. Őrizd meg a bizonyítékokat; csalás gyanújánál tegyél rendőrségi feljelentést is.

Négy használati mód

Egyedül / 10 perc - Mondd ki hangosan az ellenőrzéshez használt csatornát.

Családban / 20 perc - Két kártya után töltsétek ki a közös munkalapot.

Munkahelyen / 20-25 perc - A helyi bejelentési utat is gyakoroljátok; kövessétek a belső eljárást.

Segítő beszélgetésben / 15 perc - Hagyd a másikat dönteni és kérdezni. Ne használj valódi jelszót vagy személyes esetet kényszerből.

Forrás: MNB - Teendők adathalász csalás esetén (mnb.hu)

Hangutánzat: FTC - AI-val támogatott családi vészhelyzet-csalások (consumer.ftc.gov, 2023.03.)

Kitalált helyzetek, tervezési időbecslések; nem validált teszt és nem teljes incidenseljárás.